

професоръ въ туй заведение. Контрактътъ бѣше направенъ за доживотна служба и му даваше право на пенсия. Ала скоро изникнахъ мѣжноти. Новата Народна библиотека бѣше помѣстена въ малка дървена пристройка вжтре подъ кубетата на голѣмата нѣкогашна турска джамия, по-голѣмата частъ отъ книгитѣ лежеше затворена въ сандѣци и цѣлата сбирка можеше всѣки день случайно да изгори. Сградитѣ, въ които можеше да се премѣсти, бѣха или недостатъчни по размѣритѣ си или пъкъ не можеха да понесатъ товара на книгитѣ. Освенъ това политическитѣ отношения много се размѣтвяха. Прозорливитѣ хора предвиждаха буря: революция въ Източна Румелия, война съ Сърбия и заминаването на княза Александъръ. На д-ръ Иречека отдавна вече не липсваше възможность да заминае, ала той не искаше и другаде да стане чиновникъ, както му се често предлагаше, дори следъ години и въ Виена, и искаше да си остане човѣкъ на науката. Най-после той бѣ назначенъ редовенъ професоръ по всеобща история, съ особенъ огледъ на историята на славянитѣ, въ чешкия университетъ въ Прага, отъ 1. октомврий 1884 г. Туй мѣсто той прие по настояване на своитѣ пражски приятели и особно на своитѣ родители, макаръ че то бѣ свързано за него съ голѣма материална загуба, загуба на половината отъ досегашния му приходъ.

Въ Прага д-ръ Иречекъ остана повторно осемъ и половина години (1884—1893). Ала туй му стояне много се отличаваше отъ първото. Имахме университетъ, но не такъвъ, какъвто очаквахме. Той бѣше наследилъ всички лоши страни на първоначалния общъ университетъ, люшканъ отъ борбитѣ на партиитѣ. Първото заседание на философския факултетенъ съветъ просто поразило д-ръ Иречека. Намѣсто усърдна литературна и научна работа, въ университетскитѣ кржгове бѣха се загнѣздили лични спорове и дребнави полемики, съ множество брошурки и статийки; тази полемическа литература е главно пражски специалитетъ¹⁾. Скоро захвана Иречекъ да тъкми, какъ пакъ да зарѣже Прага. Самитѣ българи, които въ туй време бѣха основали висше училище или университетъ, най-настойчиво го канѣха у тѣхъ си, а своитѣ опити тѣ повториха и следъ като той замина за Виена. Въ Прага на проф. Иречека не оставаше друго, освенъ да се крие предъ хората повече, отколкото на изтокъ и да се грижи безогледно само за своитѣ планове и работи. Презъ по-голѣмата частъ отъ своето стояне въ Прага той живѣ въ къщата на „Osvěta“, далечъ отъ центъра на града, а презъ ваканциитѣ, дори и презъ най-малкитѣ, прекарваше въ далечни пѣтувания, въ далматинскитѣ и италски архиви,

¹⁾ Проф. Иречекъ събираше пражскитѣ полемики, които въ неговата библиотека образуваха отдѣлъ: „Mirabilia Pragensia“ съ особенъ подотдѣлъ: „Deliciae philologorum Pragensium“.